



Кыргызстан - Электр энергиясын санариптештирүү долбоору

Техникалык эмес корутунду

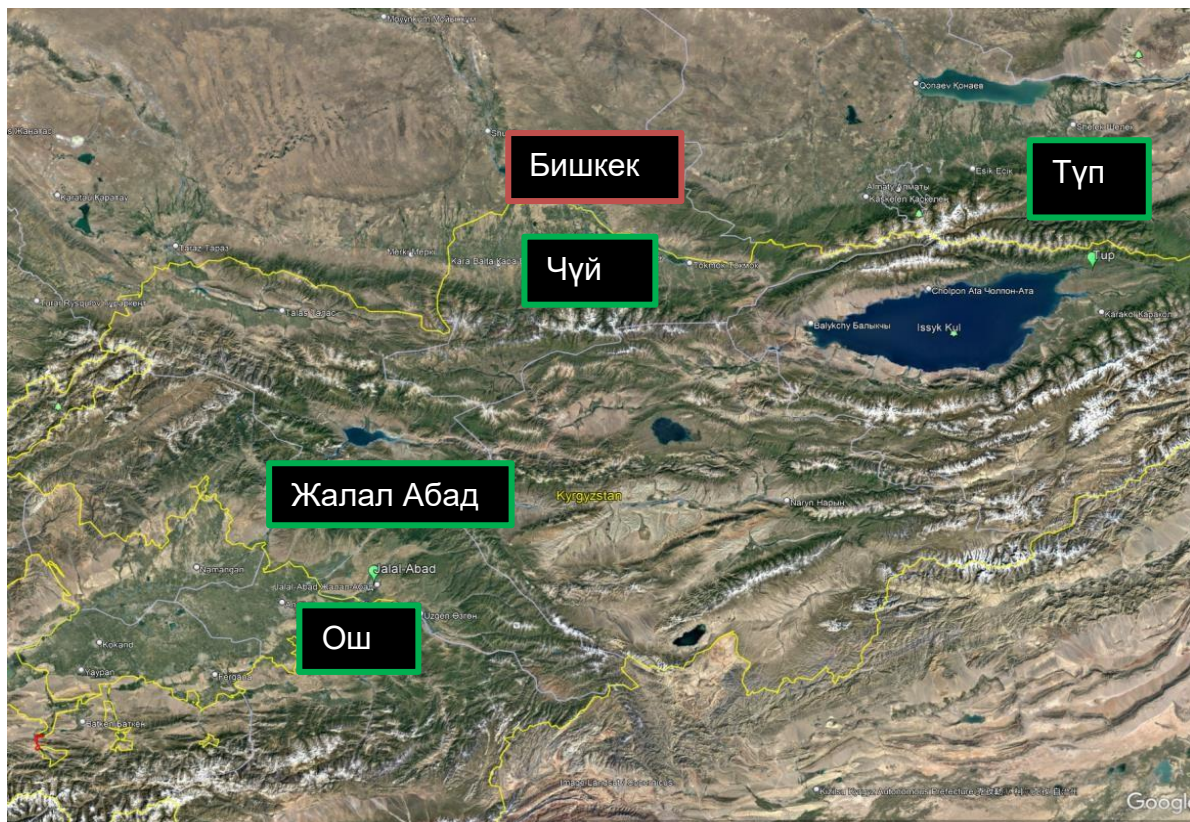


Датасы: 20.11.2023

Долбоорлордун сыпаттамасы

Долбоор Чүй, Жалал-Абад, Ош облустарынын жана Түп районун электр бөлүштүрүүчү тармактарын модернизациялоого багытталган. Модернизациялоо процесси 160 миң кожолукту камтыйт. Модернизациялоо акылдуу эсептегичтерди орнотууну жана төмөнкү чыңалуудагы (0,4 кВ) линияларды калыбына келтирүүнү камтыйт.

1 сүрөт – Долбоордун жайгашкан жери



Долбоордун негизги максаты – аймактардагы электр энергияны бөлүштүрүүчү тармактагы коммерциялык жана техникалык жоготууларды азайтууну көздөйт. Техникалык жоготуулар көбүнчө бөлүштүрүүчү инфраструктуранын начар абалында экенин көрсөтөт.

Коммерциялык жоготуулардын ар кандай себептери бар, анын ичинде:

- Электр энергиясын уурдоо:
 - Электр линияларына түз кошуу
 - Эсептегичтерди кыйгап өтүү
 - Эсептегичтерди ачып бурмалоо
- Төлөмдөр чынжырын башкаруу маселелери
 - Төлөө эсептеринде эсеп каталары
 - Төлөмдөрдүн аз чогулушу

Долбоор Чүй, Түп, Жалал-Абад жана Ош облустарындагы төмөнкү вольттогу бөлүштүрүүчү тармактарды модернизациялоону камтыйт. Долбоор табигый чөйрөдөн алыс жерде ишке ашырылат.

Долбоор төмөнкү техникалык компоненттерди камтыйт:

- 0,4 кВ линияларын алмаштыруу. Изоляцияланган кабелдерди колдонуу. Алмаштыра турган кабелдердин так узундугу азырынча тактала элек.
- Бардык кардарлар үчүн автоматтык эсептөө жана эсепке алуу системаларын (акылдуу эсептегичтер) орнотуу.

Долбоордун болжолдуу мөөнөтү:

- Долбоорду каржылоо боюнча келишим түзүү: 2023 жыл
Долбоорду даярдоо жана ишке ашыруу (акылдуу эсептегичтерди орнотуу жана төмөнкү чыңалуудагы линияларды реконструкциялоо): 2024-2025 жылдар.

Ишке ашыруу механизмдери жана тиешелүү экологиялык жана социалдык талаптар

«Кыргызстандын улуттук электр тармагы» ААК (КУЭТ) Кыргыз Республикасындагы 10 000 километрден ашык 110 кВ жана андан жогору электр берүү линияларынын, ошондой эле баштапкы чыңалуулары 500, 220 же 110 кВ болгон 190 подстанциялардын ээси жана оператору болуп саналат. «КУЭТ» ААКнун 93 пайызы мамлекетке таандык жана ачык акционердик коом катары түзүлгөн. Компания жылына 12 ТВтч энергияны таркатат.

КУЭТнын башкы кеңсеси Бишкекте жайгашкан жана Кыргызстан боюнча кошумча 8 филиалы бар: (i) Бишкек, (ii) Баткен, (iii) Жалал-Абад, (iv) Ош, (v) Ысык-Көл, (vi) Нарын, (vii) Талас, (viii) Чүй жана Окуу борбору.

Керектөөчүлөргө тийгизген таасири жана кесепеттерди азайтуу боюнча чаралар

Долбоор электр энергиясын керектөөчүлөр үчүн төмөнкүдөй натыйжаларды берет:

- Электр менен камсыз кылуунун сапаты бир аз жогорулайт (туруктуу электр чыңалуусу жана техникалык себептерден келип чыккан үзгүлтүктөрдүн санын азаят), бирок бул жакшыртуу керектөөчүлөр тарабынан туура кабыл алынышы күмөн. Себеби керектөөчүлөр үчүн негизги маселе электр энергиясын керектөөнүн чектөөсү болуп саналат. Бир фазаны колдоонучулар үчүн 5 киловаттан жана үч фазаны колдоонучулар үчүн 10 киловатка чейин кана пайдалануу керек.
- Изоляцияланган кабелдер менен эсептегичтерди киргизүү менен электр энергиясын уурдоо өтө кыйындайт. Учурда электр энергиясын уурдаган керектөөчүлөр колдоонусун улантууну кааласа, электр энергиясы үчүн тиешелүү төлөмдөр төлөшү керек болот.
- Жаңы төлөм ыкмалары киргизилет. Долбоордун аймактарында онлайн же аралыктан төлөө мүмкүн болот (интернет аркылуу же көчөдөгү терминалдарды колдонуу). Учурда төлөмдөрдү үймө үй кыдырып, эсептегичтерди текшерип, кайра кеңсеге келип, эсептеп, басып чыгарып, эсепти кардарга беришет. Кардарлар төлөмдөрдү түздөн-түз электр кызматкерине, банктарга же КУЭТынын кеңселерине төлөй алышат.
- Керектөөчүлөр автоматтык түрдө алган маалыматты жана сигналдарды ылайыкташтыра алышат.

Долбоор коомдун аялуу топторуна да таасир этиши мүмкүн, мисалы:

- Долбоордун ишке ашырылышына карабастан жана кандайдыр бир себептерден улам төлөмдөрүн төлөөдө убактылуу, маал-маалы менен же туруктуу кыйынчылыктарга дуушар болгон жана өчүрүү коркунучуна туш болгон адамдар.
- Долбоорду ишке ашырууда кандайдыр бир себептерден улам төлөмдөрдү төлөө кыйынчылыктарына дуушар болгон адамдар. Мисалы, аларга төлөө ыкмалары тоскоолдук жаратат.

Акылдуу эсептегичтер орнотулгандан кийин бир жыл ичинде 5 күндүк мөөнөттө төлөмдөрүн төлөбөгөн кардарларга аймактык филиалдардын өкүлдөрү байланышы

керек. Кайрылуу аркылуу кардарды:

- Жашабаганына байланыштуу аз керектөө: бул учурда кийинки айга чейин күтүү жана электр энергиясы өчүрүлбөйт.
- Аялуу катмар(жашы же майыптыгы боюнча же башка мыйзамдуу себептерден улам төлөй албагандар): аныкталган аялуу кардарларга социалдык колдоо көрсөтүүчү муниципалдык мекемелерге кайрылуу жана каттоодон өтүүгө көрсөтмөлөрдү берүү.
- Башкалар: электр жарыгы өчүрүлгөнгөнгө чейин төлөм үчүн эскертүүгө кошумча 5 күн берилет.

Бул өткөөл механизм ар бир кардар үчүн бир жылга созулат жана андан соң аяктайт.

Социалдык таасир жана кесепеттерин азайтуу боюнча чаралары

Жерди алуу жана көчүрүү: Долбоор эч кандай физикалык же экономикалык көчүрүүнү талап кылбайт.

Ыңгайсыздыктар: Курулуш мезгилинде күтүлгөн негизги ыңгайсыздыктар болуп катуу дабыштар, жол кыймылы саналат. Мүмкүн болгон кесепеттер курулуш аянтчасы менен жалпы колдонуудагы жолдун ортосундагы тилкеде жол кырсыктарын болтурбоо максатында унаа агымдарын башкаруу аркылуу жокко чыгарылат.

Эс алуу жана туризм: Долбоордун объекттери жана алардын айланасы эс алуу же туристтик иш-чаралар үчүн өзгөчө кызыгууну туудурбайт.

Коомдук саламаттык жана коопсуздук: курулуш жана долбоорду иштетүү ден соолук үчүн маанилүү кандайдыр бир тобокелдиктерди жаратпайт. Курулуш учурундагы коопсуздук тобокелдиктери негизинен жол кыймылынын өсүшүнүн натыйжасында көбөйөт жана кыймылды башкаруунун жол-жоболорун киргизүү жана жол белгилерин орнотуу аркылуу чечилет.

Эмгекти коргоо жана жумушчулардын коопсуздугунун техникасы: Курулуш иштери башталганга чейин Спонсор тарабынан Ден соолукту, коопсуздукту жана экологияны башкаруу планын (ДСКЭБП) даярдашат.

Маданий мурастар: Долбоор аткарылып жаткан жердин айланасында же ошол жерлерге жакын аймакта таасирге дуушар болушу мүмкүн болгон маданий же тарыхый мурастардын объектилери жайгашканы көрүнбөйт.

Байланыш үчүн

Эгер сизди электр энергиясы менен камсыз кылуу үчүн санариптештирүү долбоору кызыктар болсоңуздар жана кошумча маалымат алгыңыз келсе, КУЭТнын төмөнкү адам менен байланышыңыз.:

Аты жөнү	Артыкбаев Эмилбек Эрматович
Ээлеген орду	Бышкы байланыштар жана долбоорлорду ишке ашыруу болумунун (ТБжДИАБ) башчысы
E-mail	nesk@elcat.kg, 1piunegk@gmail.com
Телефон	+996 (312) 67 03 19, 66 11 52 (ТБжДИАБ)
Адрес	КР, Бишкек ш., Жибек Жолу проспекти, 326 «Кыргызстан улуттук электр тармагы» ААК